

תת"ע 1570/08/20 - מדינת ישראל נגד אבנר ענבר

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

05 יולי 2021

תת"ע 1570-08-20 מדינת ישראל נ' ענבר

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה גרדי

בעניין: 1 מדינת ישראל

באמצעות עו"ד חנא ארשיד

המאשימה

נגד

1 אבנר ענבר

באמצעות עו"ד משה קלברינו

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בשלושה אישומים של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע ועברו למעלה משנתיים מיום פקיעתו.

על פי עובדות כתב האישום שלפני, ביום 20.7.20, סמוך לשעה 12:45, נהג הנאשם ברכב פרטי, תוצרת "פורד", מ.ר. 1449059, כשרישיון הנהיגה שלו פקע וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו. יצוין שבתיק זה כתב האישום תוקן וצוין עליו שרישיון הנהיגה פקע ביום 17.3.13.

מכתב האישום של תיק שמספרו 8501-05-19, עולה שביום 10.5.19, סמוך לשעה 7:35, נהג הנאשם ברכב פרטי, מסוג "מזדה", ונהג כשרישיון הנהיגה פקע וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו, כשרישיון הנהיגה פקע ביום 17.2.03.

מכתב האישום בתיק שמספרו 1027-10-20, עולה שביום 26.8.20, סמוך לשעה 12:45, נהג הנאשם ברכב פרטי, מסוג "פורד", מ.ר. 1449059, כשתוקף רישיון הנהיגה פקע ביום 17.12.03, וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו.

2. ב"כ המאשימה עתר לעונש מאסר, בעבודות שירות, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, פסילה, שלא תפחת מ-30 חודשים, פסילה על תנאי ארוכה ומרתיעה, קנס והתחייבות. נטען שהנאשם נוהג משנת 1974, ולחובתו 65 הרשעות. בשנת 2015 צבר לחובתו עבירה דומה של נהיגה בפקיעה, בעטיה הוטלו עליו מאסר על תנאי, בן 5 חודשים, לשנתיים, ו-8 חודשי פסילה. צוין שבעברו עבירות דומות משנים 2008 ו-2009. צוין שבתיק שלפני הנאשם הודה וצירף 2 אישומים נוספים דומים, כך שבשלושה אירועים שונים נהג הנאשם כשרישיון הנהיגה פקע משך שנים ארוכות. צוין שרישיון הנהיגה פקע בשנת 2003 ומדובר בפקיעה של כ-17 שנים. המאשימה עתרה שלא לאמץ את תסקיר המבחן.

3. הסנגור עתר, מנגד, לאמץ את תסקיר המבחן, שכולל צו של"צ, בהיקף של 140 שעות, פסילה, מאסר מותנה, התחייבות, וקנס, ועתר שהפסילה לא תהא ארוכה, ושבת המשפט התחשב ברכיב הקנס בנאשם, נוכח מצבו הכלכלי. צוין שהנאשם מבקש לחדש את רישיון נהיגתו, ויש לאפשר לו לראות את האור בקצה המנהרה. צוין שבהרשעה משנת 2015 לא קיים מאסר מותנה בר הפעלה, ומרבית הרשעותיו של הנאשם התיישנו. הנאשם, בן 68, גרוש, ואב לילדה. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, ב-3 כתבי אישום, הביע חרטה על מעשיו, וחסך מזמנו של בית המשפט. צוין

שמדובר בפקיעת רישיון נהיגה משנת 2003. הנאשם הוציא רישיון נהיגה משנת 1974, ואין מדובר במי שכלל לא הוכשר לנהיגה, והנאשם נהג עשרות שנים. אי חידוש הרישיון מקורו בעסק שקרס שבעטיו נקלע הנאשם לחובות. נטען שנסיבות ביצוע העבירות אינן חמורות, לא מתלוות לנהיגה עבירה נוספת חמורה. עמדת המאשימה למאסר, אף בדרך של עבודות שירות, מחמירה, אינה מידתית ואינה תואמת את מצבו הבריאותי של הנאשם - שחלה בסרטן הדם, ועבר השתלת מח עצם, וכיום מצבו הבריאותי טוב יותר - ואת גילו. נטען שעונש מאסר בעבודות שירות יפגע בנאשם כלכלית, יקטע את רצף עבודתו, וישיבו לחברה כנטל. נטען שהתסקיר שהוגש חיובי.

הנאשם טען לעונש וציין שבמסגרת הליך פשיטת רגל הסדיר את חובותיו. ציין שחלה בסרטן הדם, ואושפז חודשים ארוכים בבית חולים, וכיום הוא מצוי אחרי השתלת מח עצם, ומצבו השתפר. ציין שאי חידוש הרישיון נבע מחובות, אותם הסדיר. הנאשם ביקש שבית המשפט התחשב בו בכך שברצונו להוציא רישיון נהיגה, וציין שברצונו להמשיך לעבוד.

תסקיר המבחן

4. מתסקיר המבחן, מיום 5.4.21, עולה שהנאשם, בן 68, גרוש, ואב לבת 35, מצוי במערכת זוגית יציבה, חלה בסרטן הדם בשנת 2015, בשנת 2017 עבר השתלת מח עצם, ומאז נמצא במעקב אונקולוגי ומצבו יציב. אשר לעבירות ציין שבמשך שנים רבות היה נתון במצוקה כלכלית קשה וצבר חובות כבדים, וכתוצאה מכך התקשה לשלם דוחות ונמנע ממנו לחדש רישיונו. ציין שמבין שעשה טעות בשיקול דעתו, אך חש שבאותן נסיבות לא הייתה לו ברירה אחרת. עקב קבלת קצבת נכות והנחות מצבו הכלכלי התייצב והצליח לשלם את חובותיו. כיום נמצא בהליך מחודש להוצאת רישיון. שירות המבחן התרשם שהקשר עם בתו משמעותי, ושיכולתו לתפקד במסגרת תעסוקתית באופן יציב, ולפעול לאיזון מצבו הכלכלי וכיסוי חובותיו. עם זאת צוין קושי לערוך התבוננות מעמיקה במעשיו ובהשלכותיהם ונטיה לאימפולסיביות. צוינה תובנה חלקית לבעייתיות במעשיו, וקושי ליטול אחריות מלאה על התנהלותו, ונטיה לצמצם מחומרת מעשיו. שירות המבחן התרשם מנוקשות מחשבתית שמתבטאת בקושי למציאת חלופות ראויות להתנהגות מותאמת, במסגרת החוק, וקושי משמעותי בוויסות דחפים, שתרמו לחזרתיות בביצוע העבירות. נוכח האמור, הומלץ להטיל צו של"צ, בהיקף של 140 שעות, שיחבר את הנאשם לאחריותו לעבירה, ויהווה חלופת ענישה חינוכית ושיקומית ובכך יהא כדי להקטין סיכון להישנות ביצוע עבירות דומות. לצד זאת, הומלץ על הטלת פסילה, קנס, מאסר על תנאי, והתחייבות.

5. נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מעשור, היא עבירה חמורה המשקפת לצד זלזול בחוק, אף סכנה ממשית לשלום הציבור. כשירותו של נהג לנהוג לאחר זמן כה רב מוטלת בספק, נוכח הזמן הרב שחלף (ראו תת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן** (מיום 23.1.12)). ככל שמתארך משך הזמן שחלף ממועד הפקיעה ועד למועד הנהיגה הולך ומטשטש ההבדל שבין פקיעת רישיון לבין נהיגה בהעדר רישיון נהיגה **(ראו תתע (י-ם) 4310-07-10 מדינת ישראל נ' פריג' אבו עזא)**.

מדיניות הענישה

6. בעפ"ת 49269-11-11 **לופו-קוזוקר נ' מדינת ישראל** (25.3.12) - בשלושה אישומים, שבוצעו בסמיכות זמנים, של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע זה 7 שנים, ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה. למערער 35 הרשעות קודמות, ומאז שרישיון הנהיגה פקע צבר 14 הרשעות. בית המשפט הטיל פסילה בת שנה, פסילה על תנאי, וקנס. המערער

מטופל בארבעה ילדים, שחלקם סובלים מבעיות רפואיות לא קלות, עבד כנהג רכב להובלות ועקב שלילת רישונו נפגע מטה לחמו. הערעור נדחה.

7. **בעפ"ת (י-ם) 9741-06-10 מדינת ישראל נ' זגורי**, (31.10.10), ב-5 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, כשרישיון הנהיגה פקע בשנת 2001 והעבירות בוצעו בין השנים 2007-2010, כשבעברו 25 הרשעות בתעבורה, ורישיון הנהיגה לא חודש עקב אי תשלום קנסות, הופעלו שני עונשי פסילה על תנאי, והנאשם נפסל לחודש נוסף, בחופף, ובסה"כ 6 חודשי פסילה, והוטלו 60 ימי מאסר מותנה. בדחותו את הערעור קבע ביהמ"ש שלצד ריבוי העבירות בהן הורשע ועברו התעבורתי המכביד, אין מדובר במי שנוהג כלל ללא רישיון נהיגה אלא שרישיון נהיגתו לא חודש עקב קנסות, והחומרה הגלומה בכך אינה גבוהה כבראשונה. המערער אף פעל לתשלום הקנסות, כך שכיום הוא קרוב להוצאת רישיון. נקבע שהגם שגזר הדין נוטה לקולא, אין מקום להתערב בו.

8. **בעפת (ב"ש) 3750-05-13 פאוזי אבו עראר נ' מדינת ישראל** (24.6.13) - בנהיגה כשרישיון הנהיגה פקע בשנת '99, בעברו 6 הרשעות בעבירה דומה, הסדיר את רישיון הנהיגה ותסקיר המבחן חיובי, הושתו **9 חודשי פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי, קנס, מאסר מותנה וצו של"צ**. ערעור על העונש נדחה.

9. **בעפ"ת (ב"ש) 38367-02-12 סלמאן אבו חמאד נ' מדינת ישראל** (8.4.13) - בפקיעת רישיון 21 שנים, כשהעבר התעבורתי מכביד, וכולל נשיאת מאסר בגין נהיגה בפסילה, והוגשו 4 תסקירים שהמליצו על צו של"צ, בית המשפט המחוזי מצא לחרוג ממתחם הענישה, בנסיבות של שיקום מוצלח, בוטל רכיב המאסר, והוטל **צו של"צ, בהיקף 300 שעות, פסילה בת שנתיים וצו מבחן לשנה**.

10. **ברעפ 9286/12 שלום דדון נ' מדינת ישראל** (27.12.12) - בפקיעה של 9 שנים, 29 הרשעות קודמות, הוטלו צו שלצ, בן 180 שעות, פסילה בת 15 חודשים, הפעלת פסילה, בחופף, קנס, פסילה על תנאי, ומאסר על תנאי. תסקיר המבחן חיובי, כלל את ניסיונות הנאשם להשתקם, ומדובר בנאשם נורמטיבי, שחידש את רישונו, אם כי מדובר בארוע נהיגה שלישי בתקופת הפקיעה ולחובתו עבירות תנועה רבות דומות. ערעור ובר"ע שהוגשו נדחו.

11. **בתת"ע 10896-07-10 מדינת ישראל נ' אבו ענזה** (18.2.13), בפקיעה של 7 שנים, נוהג משנת 1989, ולחובתו 108 הרשעות קודמות, 11 אחרונות בגין נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע, ביניהן שני מאסרים מותנים, שלא ניתן להפעיל. המחדל לא הוסר, ולחובתו עבר פלילי ונשא מאסר בפועל. הנאשם הוכרז כפושט רגל עקב חובות, בעקבות מחלת הסרטן של אשתו, ילידת ירדן. שירות המבחן התרשם שהנאשם אינו לוקח אחריות על מעשיו, ומשליכם על חובותיו הכלכליים, וצוין שמאסר בדרך של עבודות שירות יהווה מסר מרתיע. נגזרו 4 חודשי מאסר, בעבודות שירות, פסילה בת שנתיים ומאסר על תנאי והתחייבות. נוכח מצבו הכלכלי לא הושת קנס.

12. עיון בפסיקה מעלה שמתחם הענישה של עבירה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע, כשהעבר התעבורתי מכביד, יכול לנוע ממאסר מותנה, ועד מאסר, שיכול ויהא על דרך של עבודות שירות, לצד פסילה שנעה בין 3 חודשים ל-24 חודשים, לצד רכיבי ענישה נוספים. הכל תלוי בנסיבות ביצוע העבירה, משך תקופת הפקיעה, קיומם של עונשי מאסר ופסילה מותנים, מקורה של הפקיעה, עברו התעבורתי של הנאשם וסיכויי להשתקם.

קביעת העונש הראוי לנאשם

13. בעניינו, הנאשם הורשע ב-3 אישומים של נהיגה בפקיעה. הפקיעה היא משנת 2003, כששני אירועים הם משנת 2020 ואחד משנת 2019. בשני אירועים נהג הנאשם בפקיעת רישיון של למעלה מעשור. יוער, כאמור, שבתיק שלפני צוין על גבי כתב האישום שהפקיעה היא משנת 2013.

הפסיקה עמדה על כך שמדובר בעבירה חמורה שמשקפת זלזול בחוק וסכנה לשלום הציבור, ושכלל שחולף משך הפקיעה, חומרתה רבה יותר. מאידך גיסא, אין מדובר במי שלא הוציא רישיון נהיגה כלל, ואינו מיומן לנהיגה כלל, אלא במי שרישיונו פקע עקב חובות, ועל כן החומרה שונה.

14. הנאשם נוהג משנת 1974, ולחובתו 66 הרשעות קודמות. האחרונה היא פקיעת רישיון מעל 6 חודשים, משנת 2015, בעטיה הוטלו עליו מאסר על תנאי, בן 5 חודשים, לשנתיים, פסילה בת 8 חודשים, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות. בעברו עבירות של אי ציות לתמרור (משנת 2015), שימוש בטלפון (משנת 2011) ועבירות מוקדמות יותר של פקיעה, משנת 2009 ו-2008, ומגוון עבירות נוספות, בהן רישיון רכב שפקע, משנת 2008, עבירות מהירות, נהיגה באור אדום, ועוד.

15. נסיבות חייו האישיות של הנאשם מורכבות. מתסקיר המבחן עולה שהנאשם, בן 68, גרוש, חלה בסרטן הדם בשנת 2015, בשנת 2017 עבר השתלת מח עצם, ומאז נמצא במעקב אונקולוגי ומצבו יציב.

אשר לעבירה, צוין שרישיונו פקע עקב חובות, והנאשם הסדירם לאחר שקיבל קצבת נכות והנחות עקב מצבו הרפואי. כיום מצוי בהליך להוצאת רישיון.

בתסקיר דווח שהנאשם ציין שמבין שטעה בשקול דעתו, אך חש שבאותן נסיבות לא הייתה לו ברירה אחרת. שירות המבחן התרשם שהקשר עם בתו משמעותי, ושביכולתו לתפקד במסגרת תעסוקתית באופן יציב. עם זאת צוינה תובנה חלקית לבעייתיות במעשיו, קושי ליטול אחריות מלאה על התנהלותו, ונטיה לצמצם את חומרת מעשיו. להערכת השירות, קיימים עיוותי חשיבה, לפיהם נסיבות חייו מושפעות בעיקר מגורמים חיצוניים, כגון, מצוקה כלכלית ומצב בריאותי, וצוין קושי משמעותי בוויסות דחפים, שתרמו לחזרתיות בביצוע העבירות.

שירות המבחן המליץ על אפיק שיקומו, שכולל הטלת של"צ, בהיקף של 140 שעות, שלהערכתו יחבר את הנאשם לאחריותו לעבירה, ויהווה חלופת ענישה חינוכית ושיקומית ובכך יהא כדי להקטין סיכון להישנות ביצוע עבירות דומות. לצד זאת, הומלץ על הטלת פסילה, קנס, מאסר על תנאי, והתחייבות.

16. במכלול נסיבות זה, לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, ועיינתי בפסיקה ובתסקיר המבחן, שממליץ על אופק שיקומי לנאשם, אני בדעה שאין מקום, במקרה שלפני, להטיל על הנאשם רכיב של מאסר.

אכן, מדובר בשלושה אישומים של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע, תקופה ארוכה, כשבעברו התעברתי של הנאשם כולל 66 הרשעות.

עם זאת, לעבירות לא נלוו עבירות חמורות אחרות, והפקיעה מקורה בחובות, כך שאין מדובר במי שלא הוכשר לנהיגה כלל, והחומרה הגלומה בכך פחותה מעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה מעולם. הנאשם אף הסדיר את החובות, ובכוונתו לחדש בעתיד את רישיון הנהיגה.

עברו התעבורתי של הנאשם אכן מכביד, וכולל הרשעות חוזרות בנהיגה כשרישיון הנהיגה פקע. עם זאת, הרשעתו האחרונה בפקיעה היא משנת 2015, ומאז הנאשם לא צבר לחובתו עבירות תעבורה אחרות. כך גם כנגד הנאשם לא קיים מאסר מותנה בר הפעלה.

תסקיר המבחן אמנם מצביע על תובנה חלקית של הנאשם באשר לבעייתיות של מעשיו וקושי ליטול אחריות מלאה על מעשיו, אולם עם זאת התרשמתי מהתסקיר שהנאשם נורמטיבי במהותו, פעל להסדרת חובותיו, שומר על מסגרת תעסוקתית יציבה, נמצא במסגרת זוגית יציבה, והביע נכונות לבצע עבודות של"צ. התסקיר ממליץ על אפיק שיקומי, וצוין בו שעונש עבודות של"צ יהא בו כדי להקטין את הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות, לצד רכיבי ענישה נוספים.

זאת ועוד, הנאשם הודה בשלושת האישומים וחסך מזמנו של בית המשפט.

כאמור, הנאשם, בן 68, ונסיבותיו האישיות מורכבות ובדין צוין לפני שעבר השתלת מח עצם, ובמשך חודשים רבים היה מאושפז, וכיום מצוי כיום במעקב אונקולוגי.

במכלול נסיבות זה מצאתי שיש לאמץ את תסקיר המבחן, ולתת לנאשם אפשרות להשתקם, ולשנות את דפוסי התנהלותו בכביש.

עם זאת, לא ניתן להתעלם מעברו המכביד של הנאשם, שבחלקו הגדול אינו קשור למצוקה הכלכלית בה היה שרוי. עברו התעבורתי של הנאשם מעיד שבמשך שנים הביע זלזול בחוק, ועל אף עונש מאסר מותנה, ועונשי פסילה ופסילה מותנית, שהוטלו עליו, בגין עבירה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע, המשיך ונהג כשאינו בידו רישיון נהיגה תקף, ועל כן יש להטיל עליו פסילה משמעותית.

מבלי להפחית בחומרת העבירות, מצאתי שהפסילה ההולמת את נסיבות המקרה, נוכח צרף האישומים, ועברו התעבורתי של הנאשם, שכולל עבירות של פקיעת רישיון נהיגה, היא פסילה בת 18 חודשים. פסילה זו, מחד גיסא, תרחיקו מהכביש ותרתיעו מלשוב ולבצע עבירות תעבורה נוספות, ומאידך גיסא, תאפשר לו, בסופו של יום, לראות את האור בקצה המנהרה, ולחדש את רישיון נהיגתו.

בהתאם להמלצת שירות המבחן, ועל מנת להפחית את הסיכון להישנות עבירות דומות, יוטל על הנאשם צו של"צ, אם כי בהיקף רחב יותר, של 250 שעות. כן תושת ענישה צופה פני עתיד, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, התחייבות וקנס, שאף בהם תהא הרתעה הולמת לנאשם.

17. אשר על כן, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. 250 שעות לתועלת הציבור, בהתאם לתכנית שתוכן על ידי שירות המבחן. הנאשם מוזהר כי אם לא יעמוד בתנאי השירות, יאלץ בית המשפט להפקיע את השל"צ ולגזור את דינו מחדש.

2. אני דנה את הנאשם לשמונה חודשים מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים. לבל יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, או של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה כשתוקף רישיון נהיגה פקע בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961.

עמוד 5

3. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 18 חודשים.

הנאשם הצהיר בפניי כי אין לו רישיון תקף להפקדה. אין צורך בהפקדה. מניין הפסילה יחל מהיום, אולם הפסילה בתיק זה תהא במצטבר לכל פסילה אחרת אותה הנאשם מרצה.

4. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

5. אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 1,200 ₪.

הקנס ישולם בתשלום אחד תוך 90 יום.

מוסבר לנאשם כי היה ותשלום אחד לא יפרע במועדו, תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי.

על הנאשם לפנות לדואר לשם תשלום הקנס עם הצגת תעודת זהות.

על הנאשם לפנות לדואר לתשלום הקנס, עם הצגת תעודת זהות.

6. חתימה על התחייבות כספית על סך 2,500 ₪ להמנע מלבצע עבירות בהן הורשע בתיק זה, וזאת למשך שנתיים מהיום.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי תוך 45 יום.

העתק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשפ"א, 05 יולי 2021, במעמד הצדדים.